

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 45
van **JAN PEUMANS**
datum: 13 oktober 2016

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Nagoya-protocol - Implementatie

Het Vlaams Parlement stemde op 25 februari 2015 in met het ontwerp van decreet van het Protocol van Nagoya inzake toegang tot genetische rijkdommen en de eerlijke en billijke verdeling van voordelen voortvloeiende uit hun gebruik bij het Verdrag inzake biologische diversiteit van 29 oktober 2010.

In de bespreking van het decreet stelt de minister dat dit nog maar een eerste stap is. Het samenwerkingsakkoord en Vlaamse regelgeving zijn nodig om het protocol om te zetten. Dit zal mede worden bepaald door de Europese besluitvorming. Het protocol zou immers nog stof tot discussie geven. Intern Belgisch moet er een samenwerkingsakkoord worden gesloten tussen de gewesten en de federale overheid, zodat duidelijk is wie welke taak heeft. Daarvoor is een interne Belgische werkgroep opgericht die dit voorbereidt. Ook die werkgroep moet de Europese besluitvorming afwachten.

Alle wetgeving inzake de implementatie van het Nagoya-protocol is ondertussen voorhanden. Op 16 april 2014 werd verordening nummer 511/2014 van het Europees Parlement en de Raad gepubliceerd. Enkele maanden later volgde de uitvoeringsverordening 2015/1866 van de commissie van 13 oktober 2015 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van verordening nummer 511/2014 van het Europees Parlement en de Raad wat het register van collecties, het toezicht op de naleving door gebruikers en beste praktijken betreft.

1. Hoever is de interne Belgische werkgroep gevorderd in zijn werkzaamheden? Heeft de minister reeds contact gehad met haar ambtsgenoten van de andere gewesten en de federale overheid? Zo ja, wanneer en wat was de uitkomst van deze contacten?
2. Werde er reeds een formeel samenwerkingsakkoord gesloten?
Zo ja, kan de minister dit samenwerkingsakkoord bezorgen?
Zo neen, waarom niet?
3. Heeft de minister reeds voorbereidende decretale stappen genomen om het Nagoya-protocol om te zetten in Vlaamse wetgeving?
Zo ja, welke stappen werden gezet?
Zo neen, waarom niet?

ANTWOORD

op vraag nr. 45 van 13 oktober 2016

van **JAN PEUMANS**

1-2. Hoewel de onderhandelingen over het Europese wettelijke kader zijn afgelopen, is er vandaag nog geen zicht op het volledige EU-kader waarbinnen de lidstaten zullen moeten voorzien in omzetting en implementatie. Momenteel wordt door de lidstaten, de Europese Commissie en stakeholders van de verschillende betrokken sectoren (farmaceutica, cosmetica, kwekers, gewascontrole, biotechnologie, academische wereld) nog onderhandeld over richtsnoeren waarin verduidelijkt wordt wat de impact is van het Nagoya-protocol en het Europese wettelijke kader voor de betrokken sector en hoe een en ander kan worden geïmplementeerd binnen de sector in kwestie. Daarnaast onderhandelen de Europese Commissie en de lidstaten nog over enkele praktische modaliteiten van geharmoniseerde implementatie (bijv. het opzetten van één EU-portaal via hetwelk personen die onder het Europese wettelijke kader zullen vallen bepaalde juridische verplichtingen zullen moeten vervullen). Ten slotte zijn bij de Europese Commissie ook nog enkele voorstellen voor zelfregulering ('beste praktijken') hangende, die zijn ingediend door 'verenigingen van gebruikers'. Tegen deze achtergrond probeert de intern Belgische werkgroep met toetsing aan de bevoegdheidsregels in te schatten hoe de uitvoering van het Europese wettelijke kader en van de toekomstige EU-implementatiemaatregelen in de Belgische rechtsorde zou moeten gebeuren en welke omzettings- en implementatiemaatregelen nodig zijn.

De intra-Belgische invulling van het Nagoya-protocol en de EU-verordening ter zake werd reeds een aantal keer besproken op de vergaderingen van de Interministeriële Conferentie Leefmilieu, uitgebreid met de ministers, bevoegd voor economie en wetenschapsbeleid (UICL). De bevoegdheidsverdeling is complex. Momenteel wisselen de administraties voorstellen uit over de bevoegdheidsverdeling voor diverse aangelegenheden.

Gelet op bovenstaande is het nog niet mogelijk een samenwerkingsakkoord af te sluiten.

3. Wat de toegang tot genetische rijkdommen die onder Vlaamse bevoegdheid vallen, betreft is het standpunt dat bronnen vrij door onderzoekers uit de openbare en particuliere sector kunnen worden ingezet voor onderzoek en ontwikkeling. De Vlaamse overheid promoot binnen haar beleid inzake wetenschap en innovatie dat gebruikers anderen laten delen in de voordelen ervan via bijvoorbeeld systemen van 'open science' en 'open data'. Bovenop de bestaande inspanningen van onder meer in Vlaanderen gevestigde onderzoekscentra om daar toe bij te dragen, zijn geen nieuwe of bijkomende regels inzake tegenprestaties door gebruikers vereist. Er is ter zake dan ook geen bijkomende Vlaamse regelgeving nodig.

Wat de checkpoints betreft, zou een wijziging van het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid de verplichting tot indiening van de verklaring van zorgvuldigheid opnemen. De modaliteiten zullen door de Vlaamse Regering worden vastgesteld. Dankzij de software tool die bij de Europese Commissie in ontwikkeling is, zullen zowel de gebruikers als de overheden op een vrij eenvoudige en efficiënte wijze daaraan kunnen voldoen.

Voor het luik handhaving onderzoeken mijn diensten of een toevoeging van de ABS-Verordening aan het toepassingsgebied van titel XVI Handhaving van het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid invulling kan geven aan de verplichtingen op gebied van inspectie en sanctionering, alsook welke entiteiten concreet bevoegd kunnen worden gemaakt.

Wat de verificatie van collecties betreft, is nader overleg met de verschillende diensten nodig.